

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Dies Quinta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

DIES QUINTA.

Copus hujus diei est, discere à Christo, quomodo se ad
 artem patiendi exercendam præparare debeat Sacerdos;
 ad hanc enim præparationem ipse Christus non semel disci-
 pulos suos hortatus est, maxime verò Jo. 15. dum dixit:
*Mementote sermonis mei, quem ego dixi vobis. Non est ser-
 vas major Domino suo. Si me persecuti sunt, & vos perse-
 quentur. Et iterum c. 16. Absque synagogis facient vos, sed
 venit hora, ut omnis, qui interficit vos, arbitretur, obsequi-
 um se præstare Deo. Sed hac locutus sum vobis, ut, cum ve-
 nerit hora, eorum reminiscamini, quia ego dixi vobis.* Hinc
 etiam S. Augustinus in pl. 40. monet: *Ad tribulationes, pres-
 suras, angustias, tormenta, dolores, abundantiam tentatio-
 num paremus animos; ne imparati deficiamus; hac enim
 vobis scriptura in hoc sæculo promittunt. Ne autem falli ti-
 meamus à scripturis, sic paulò ante locutus est. Fratres mei;
 obsecro vos, attendite scripturas nostras, si aliquid se felle-
 rant, & si aliquid dixerunt, & aliter accidit, quam dixe-
 runt. Quia verò Christus triplicem præcipue præparatio-
 nem adhibuit, scilicet lotionem pedum, Eucharistiæ insti-
 tutionem, & orationem in horto, ideò quomodo eandem Sa-
 cerdos quoque imitari debeat, per triplicem hodiernæ diei
 meditationem ostendetur.*

Tessera:

Ludam, & vilior fiam plus, quàm factus sum, & humilis ero
 in oculis meis, 2. Reg. 6.

MEDITATIO I.

DE LOTIONE PEDUM, SUMMAQUE
 humilitate per eam à CHRISTO
 exercita.

Punctum I.

Præludia more consueto.

Considera I. Qua potissimum de causa Christus se ad pe-
 des

des Apostolorum abjecerit, pedesque laverit, nempe ut huiusmodi militatis profundissima exemplum pulcherrimum relinqueret; hoc enim ipse Jo. 13. indicavit, dum dixit: *Exemplum dedi vobis, ut, quemadmodum ego feci, ita & vos faciam* quod utique non de lotione pedum, sed humilitate per exercitia intelligendum est, ut scilicet, quemadmodum Matt. 11. dixit, discerent ab ipso mites & humiles corde, id est, non modo se minimos omnium per intellectus suorum estimarent, sed etiam revera ut tales ab alijs haberi & tractari per voluntatis affectum appeterent.

Considera II. Quam magnum & praeclarum fuerit exemplum; si enim magna profus, teste S. Bernardo *missus est, & rara virtus est humilitas honorata, mirabile te apparere, & contemptibilem te reputare; quam oportet fuisse Christi humilitatem, qui cum in forma Dei non rapinam arbitratus est, esse se aequalem Deo, sed se ipsum exinanivit, formam servi, id est, hominis quoad conditionem status postremi & minimi, accipiens.*

Considera III. An non S. Augustinus hoc exemplum considerans merito to. 2. Epist. 56. dixerit: *Obsecro, & precor, ut si quid precor, non patiamini sine causa tam pretiosum exemplar vobis exhibitum esse, sed conformamini illi, & renouemini spiritu mentis vestrae.* Vide proin, quomodo hoc exemplar haecenus secutus sis, & sequi deinceps velis, maxime cum tam praeclaram habeas occasionem, Parochianis tuis cum magna humilitate te subjiciendi & serviendi, si non materiali, spirituali certe pedum lotionem, id est, absolute sacramentali. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quas ob causas Sacerdos specialiter Christi exemplum imitari, profundissimaque humilitate studere debeat, videlicet I. *Ob summam suam dignitatem, qua omnes homines, etiam ipsos Reges, ut alibi ex SS. Patribus ostensum est, superat, unde merito sibi applicare debet salubre Siracidis c. 3. Eccl. monitum: Quanto magis humiliare te in omnibus, & coram Deo invenies gratiam, quoniam magna potentia Dei solius, & ab humilibus honoratur.* II. *Ob muneris sui qualitatem: cum enim*

hujus muneris sit Dei gloriam suamque & proximi salutem
 pro viribus procurare, meritò humilitatem tanquam effica-
 cissimum medium ad triplicem hunc finem obtinendum, ar-
 ripere debet; cum Deus infirma & humilia mundi eligere
 soleat, ut confundat fortia. Unde meritò Sacerdos S. Au-
 gustini sapientissimum consilium sequi debet, in serm. de
 verbis Domini dicentis: *Cogitas magnam fabricam con-
 struere celsitudinis* (qualis utique est gloria Dei major, &
 propria, proximique perfectio) *de fundamento prius cogita
 humilitatis.* III. *Ob patientia necessitatem:* cum enim
 ars patendi Sacerdoti præ reliquis sit necessaria, æquissi-
 mum est, ut humilitati quoque specialiter studeat, quia, ut
 Deus ipse S. Catharinæ Senensi Dial. c. 154. dixit, humili-
 tatis soror est patientia invicta, & hæc patientia est medulla
 charitatis, ac signum evidens, ac apertè demonstrativum,
 quòd anima sit in gratia consistens in Deo. Unde de ipso
 Christo S. Paulus ad Philipp. 2. dixit, quòd prius humili-
 avit seipsum, & postea primum factus sit obediens usque ad
 mortem crucis.

Considera II. Quàm efficacia sint hæc motiva ad humili-
 tatem persuadendam, quamque ad eò verè S. Joannes Evang.
 B. Mariæ Magdalenæ de Pazzis in raptu dixerit (ut vitæ i-
 psas p. 4. c. 40. refertur) quòd anima, quæ in se habet per-
 fectionem humilitatis, facillimè possidebit amorem absque
 eo, quod aliud exercitium adhibeat ad illum obtinendum;
 & nunquam inveniatur cor plenum humilitate, quin sit ple-
 num amore.

Considera III. Quomodo tu deinceps virtutem hanc se-
 quati velis, cumque in finem semper meminisse, quòd S. Ber-
 nardus in Epist. non verè minùs, quàm præclare dixit: *Nul-
 la splendidior gemma in omni præcipue ornatu summi Pon-
 tificis* (& ob paritatem rationis, etiam cujusque sacerdotis)
*quam humilitas; nempe si amittitur, illa virtutum aggre-
 gatio non nisi ruina est; perit enim omne, quod agitur, si
 non in humilitate custoditur, teste S. Gregorio l. 8. moral.*
 Colloquium ad B. V. rogando, ut, sicut ipsa placuit ex vir-
 ginitate, sed ex humilitate concepit, ita quoque similem
 humilitatem impetratè dignetur.

Pun-

Considera I. Quibus medijs uti debeas ad hanc tam necessariam humilitatis virtutem obtinendam, tribus videlicet. I. *Affiduâ consideratione humilitatis Christi*, ita enim S. Bernardus epist. 87. suavitatis dicitur: *Exinanivit semetipsum Christus, ut prius praeferret exemplo, quod dicitur: rursus erat verbo, & ut non apponat se ultrò magnificare super terram; intolerabilis enim est impudentia, ut, qui exinanivit majestatem, vermiculus infusetur, & tumescat. Sincera sui cognitio: ita namque S. Bernardus in peroratione Dei loquens indicavit: O homo, si te videres, mihi placeres, & tibi displiceret: sed quia te non vides, tibi placeo, mihi displices.* Hinc senex quidam interrogatus à fratre quomodo anima humilitatem adipisci posset? respondit: *Si sua tantummodo, & non alterius mala consideret.* Unde vultus PP. l. 3. n. 131. refertur. *Humiliatio crebra: non teste S. Bernardo in Epist. Humiliatio est via ad humilitatem, sicut patientia ad pacem, sicut lectio ad scientiam, ergo virtutem appetis humilitatis, viam non refugias humiliationis, nam, si non poteris humiliari, non poteris humilitatem pervenire.*

Considera II. Quàm efficacia sint hæc media, ut patet quæ tot & tam sancti Viri ad summam humilitatem pervenerunt, ita ut merito de ijs usurpari possit verissima Joannis Climaci c. 2. & 3. grad. 15. sententia, quæ dixit: *Quis aliquem vel audieris, vel videris, intra paucos annos altissimam tranquillitatem (scilicet perfectionem, quæ est maxima tranquillitatis) acquisivisse, noli hunc existimare, aliam quam hanc beatam, celeremque viam humilitatis perambulasse.*

Considera III. Quomodo deinceps hæc media utaris velis, diceréque ad Christum per colloquium cum S. Bernardo S. 2. de ascens. Dom. *Domine Iesu, beatus, qui mecum te Ducem habet, non illum refugam spiritum, qui se ascendere voluit, & tota divinitatis dextera percussus. Nos autem populus tuus & oves pascua tua, sequamur te, ad te, quia tu es via, Veritas, & vita: Via in exitu, veritas in promisso, vita in premio.*

MEDITATIO II.

DE SS. EUCHARISTIÆ INSTITUTIONE.

Prælia consueta.

Punctum I.

Considera I. Quæ fuerit causa primaria Eucharistiæ à Christo institutæ, scilicet, ut per eandem sacrificium perpetuum ipse per Sacerdotes velut Ministros æterno Patri suo offerret; ob hanc enim causam S. David ps. 109. dixit: *Tu es Sacerdos æternus secundum ordinem Melchisedech.*

Considera II. Quam præstans, Deoque gratum sit hoc sacrificium; si enim sacrificia pecorum, aut thymiamatis nihil in veteri testamento oblata tam suavem Deo odorem creabant, id est, tam grata Deo extiterunt, ut & placari se tam facile permitteret, & tam multiplicia dona offerentibus conferret; quanto magis gratum eidem Deo Patri oportet fuisse hoc sacrificium, quod sive offerentem, sive rem oblatam, sive intentionem offerentis spectes, omnia sacrificia alia etiam collectivè accepta infinities dignitate sua excedit, ita merito dicatur à Theologis, etiam si omnes omnium Sanctorum actus virtuosi in uno cumulo, Deo cum omni possibili devotione offerrentur, nunquam eos tam gratos eidem fueruros, quam sit unicum sacrificium Missæ à sceleratissimo etiam Sacerdote oblatum.

Considera III. Quam magnum beneficium tibi sit collatum, dum præ innumeris alijs hominibus electus es; ut Christi personam in sacrificio hoc offerendo sustinere, tamque gratum quotidie æterno Patri obsequium offerre, simulque ut Thomas Kemp. l. 4. c. 5. loquitur, Angelos latificare, Ecclesiam ædificare, vivos adjuvare, defunctis requiem præstare, & reipsum omnium bonorum participem efficere possis, ita ut merito idem Author præ admiratione exclamet: *Grande mysterium, & magna dignitas Sacerdotum, quod datum est, quod Angelis non est concessum. Certè si haberet Angelicam puritatem, & S. Ioannis Baptistæ sanctitatem, non esses dignus hoc Sacramentum accipere & tractare.* Itaque attende tibi, & vide, cujus ministerium tibi tradit-

○

traditum est per manus Episcopi; ecce Sacerdos factus
 Et ad celebrandum consecratus; Vide nunc, ut fideliter
 devotè in suo tempore Deo sacrificium offeras, Et te ipsum
 irreprehensibilem exhibeas. Colloquium ad SS. Patronos

Punctum II.

Considera I. Quæ sit altera causa hujus institutionis
 nempe ut esset memoriale Passionis suæ; ita enim ipse in-
 cavit, dum statim institutioni subjunxit dicens: *Hac facta
 in meam commemorationem.* Hinc & ipsa panis & vini
 consecratio seorsim facta, & cæremonia, quæ adhibetur
 scripto Ecclesiæ, ad Passionem Christi in memoriam re-
 candam conducunt; ideò namque Sacerdos, teste pio Am-
 breo l. 4. c. 5. *habet ante se, & retro Dominica crucis signum
 ad memorandam jugiter passionem. Ante se crucem in
 sula portat, ut Christi vestigia diligenter inspiciat. Passio
 cruce signatus est, ut adversa qualibet ab alijs illata clem-
 ter pro Deo toleret.*

Considera II. Quantas hinc vires accipere queas ad
 æm cum Christo fortiter & constanter portandam; si enim
 teste S. Gregorio, *Nihil est, quod non equanimiter toleretis,
 si Christi Passio ad memoriam revocetur;* quanto magis
 patientiam tu excitaberis, qui quotidie Christi passio-
 modo tam perfecto in hoc sacrificio recolis.

Considera III. An hætenus hoc medio usus sis ad am-
 patiendi addiscendam, & uti deinceps velis. Colloquium
 ad B. V. orando, si placet, hymnum: *Stabat Mater.*

Punctum III.

Considera I. Quæ sit tertia causa institutionis hujus
 scilicet ut Eucharistia esset cibus animæ, eandem ad omnes
 labores exantlandos, adversitatesque fortiter perferendas
 confortans; ita enim S. David ps. 22. indicavit dicens: *Tu
 rasti in conspectu meo adversus omnes, qui tribulant me.*
 Eadem de causâ Christus hunc cibum paulò antè principium
 suæ Passionis instituit, sumpsitque ipsemet, & Discipulis
 suis distribuit, ut se quidem apparenter atque ad exemplum
 Discipulos verò re ipsa roboraret, atque ad societatem Passio-

his excitaret; si enim alias in fortitudine cibi, qui tantum figura erat Eucharistiæ, ab Angelo oblatus quadraginta diebus & noctium molestissimum iter tam facile superavit, quanto majores vires ipsum figuratum, nempe Eucharistiæ, communicabit, ut non ad montem Horeb, ut Elias, sed ad montem Calvariæ cum Christo ambulemus, eidemque compariamur, & commoriamur.

Considera II. Quam vel ex hoc titulo iterum te felicem censere debeas, quod tam præclarum medium tibi ad artem patientiæ juxta exemplum Christi Magistri ac Ducis tui exerceendam, oblatum sit, quamque adeo æquum sit, ut, quoniam sive supra, sive infra, sive intra, sive extra te converteris, ubique crucem inventurus es, quotidie hoc cibo cum magna aviditate fruaris, eumque in finem salubrem S. Augustini super c. 28. Matt, adhortationem tibi applices: *Accipe quotidie, quod quotidie tibi proficit: sic vive, ut quotidie merearis accipere; ne alioqui de te dici queat, quod de Juda infelici S. Hieronymus super Luc. dixit, quod scilicet biberit (& comederit) sed non saturatus sit; nec sitim extinxerit, ut ignis æterni, quia indignè sitivit mysteria Christi.*

Considera III. Quomodo hætenus hunc cibum desideraris, & sumptis, & summere deinceps velis; nam, ut recte iterum pius Alecta l. 4. c. 3. notavit, *hæc est una principalis fidelis anima consolatio, quamdiu peregrinatur in mortali corpore, ut sapius memor Dei sui, dilectum suum devota suscipiat mente.* Colloquium ad Christum cum congruis affectibus.

MEDITATIO III.

DE AGONIA CHRISTI, ET ORATIONE
IN HORTO.

Præludia more solito.

Punctum I.

Considera I. Cur Christus tam gravem agoniam & tristitiam in monte Oliveti sustinere voluerit, ita ut representatio sola sanguineum ipsi sudorem expresserit, nimirum ut solidam iterum præparationem ad securam passionem doceret

ceret, & sic levius aduersa tolerare faceret; minus enim
 eula feriunt, qua praeceduntur; & nos tolerabilis
 mala suscipimus, si contra hac per praescientia clypeum
 nimur, ut rectè S. Gregorius ho. 35. in Evang. notavit.

Considera II. In quibus capitibus hæc præparatio
 stiterit, nempe in sequentibus I. Quòd firmè
 sibi persuaserit, se secundum puram naturam humanam
 statum, ejusmodi aduersitates & tribulationes perpeti,
 cebat, non posse, sed omnem suam sufficientiam ex Deo
 II. Quòd ad montem Oliveti, id est, misericordiam Dei
 fugerit, ab eaque per rer repetitam ardentissimam con-
 nem aut translationem calicis seu passionis, aut cere-
 riam & auxilium ad eundem exhauriendum petierit.
 Quòd voluntatem suam Dei voluntati plenissimè confor-
 rit, atque idèò calicem, ubi transferre eum, Deum
 cognovit, promptissima mente acceperit; hoc enim
 cant verba illa Matt. 26. *Pater, si non potest transire
 iste, nisi bibam illum, fiat voluntas tua.*

Considera III. Quàm solida sit hæc præparatio, si-
 quam omnes artem patiendi discere volentes adhibeat.
 pote omnes eos actus, qui in simili casu à sapientissimo
 que præscribi, aut requiri potest, continentem. Vide
 quomodo tu eam hæcenus usurpaveris, & usurpare,
 cept velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Cur Christus ad suam hanc agoniam
 ctandam tres dilectissimos suos Discipulos, quibus
 monte Thabor gloriam suam ostenderat, secum accepit
 videlicet ut per hanc assumptionem significaret, se eos
 magis diligit, magisque gloriæ suæ olim participes esse
 pit, prius etiam tristitiæ & passionis Socios habere
 Hiuc postea aliquando B. Baptistæ Veranæ, ut in Chron.
 Franc. p. 4. tr. 2. l. 7. c. 24. refertur, dixit: *Recordare,
 gis me tibi ostendisse signum amoris, dum te affixi,
 dum tenerem arctissime in dulcissimis brachiis meis.*

Considera II. Cùm tu, veluti Sacerdos pariter inter
 scipulos, & intimos Dei amicos adlectus sis, an non tu
 que deinceps tribulationes omnes pro speciali bene-

agnoscere, atque a deo per preparationem in priori puncto
 indicatam ad eandem disponere, liberaliterque offerre velis,
 memor & te ipse inter illos, quibus à S. Paulo ad Philipp. 1.
 dictum est: *Vobis donatum est pro Christo, non solum ut cre-*
dati, sed etiam ut pro illo patiamini. Quod etiam S. Au-

gustinus in lib. de patient. confirmans, *Virtus animi, inquit,*
quæ patientia dicitur, tam magnum Dei donum est, ut et-
iam ipsius, qui nobis eam largitur, patientia prædicetur.
 Considera III. Ad quas præcipue tribulationes in specie te
 præparare & offerre debeas, videlicet ad eas, quas S. Gregorius
 in 7. sup. Ezech. sequentibus verbis indicavit: *Tribus modis*
Virtus patientiæ exerceri solet; alia namq; sunt, quæ a Deo; a-
lia, quæ ab antiquo adversario; alia, quæ a proximo sustinemur.
Ab antiquo adversario tentamenta; a Deo autem flagella
soleramus. Sed in his omnibus vigilanti animo semetipsam
debet mens circumspicere, ne contra mala proximi pertra-
hatur ad retributionem mali: ne contra tentamenta Ad-
versarii seducatur ad delectationem vel consensum delicti:
ne contra flagella opificis prorumpat in excessum murmura-
tionis. Vide ergo, quomodo in his te hactenus gesseris, &
 gestire deinceps velis. Colloquium ad B. Dei Matrem.

Punctum III.

Considera I. Quem fructum Christus ex hac sua præpa-
 ratione reportavit, scilicet ut cælestis Pater per Angelum de
 cogno missum, ipsum consolaretur, atque ad crucem fortiter
 sustinendam animaret, id quod verba illa: *Surgite, eamus;*
 indicant.

Considera II. Quomodo Angelus eundem confortavit,
 nempe non aliter, quam ostendendo, cælestem Patrem om-
 nino velle, ut calicem Passionis exhauriat, eò quòd talis
 passio maximè conducat ad gloriam Dei, ad exaltationem
 Christi, & aliorum hominum salutem.

Considera III. Quam solida & efficax sit hæc confortatio,
 utpote quæ præcipuum motivum Christo obtulerit ad volun-
 tatem suam cum Dei voluntate conformandam, crucemque
 cum gaudio amplectendam, scilicet aptitudinem & effica-
 ciam ad triplicem finem, qui ipsi in Incarnatione præfixus

erat, obtinendum; hinc adeò exarsit hoc motivo in caritate
 amore, ut quondam postea Religioso cuiusdam ex familia
 S. Birgittæ revelârit, se tanto patiendi ardore affici
 æterni Patris sui gloriam & honorem, ut etiamnum ad de-
 teram Patris sui sedens animas quærat pias & benevolas
 quæ sua ei corpora velut commodatò donent, ut ipse in
 multa pati, & desiderium glorificandi Patrem suum
 crucem amore plenam continuare possit. Vide proinde
 modo & tu hac confortatione te roborare, Christòque
 corpus & animam tuam ad multa patienda pro simili fine
 commodare velis. Colloquium ad Christum,

CONSIDERATIO

DE CHARITATE ERGA ALIOS HOMINES
 Cura Pastoralis tuæ non subiectus.

Considera I. Et examina, quid charitas ista à te
 fiat, videlicet I. ut neminem unquam cogitatione (puta
 suspitionibus vanis, temerarijs iudicijs, & fastuosis contemp-
 tibus) nec verbo (puta, murmuratione, detractio-
 ne daci aut contumelioso sermone) nec opere (puta, petu-
 lantia, damno in opibus illato; aut honore, auxilio
 negato) lædas: hoc enim est primum charitatis officium
 quod Tobias senior filio suo juniore c. 4. commendavit
 dicens: *Quod ab alio oderis fieri tibi, vide, ne tu alteri
 facias.* II. Ut proximum tuum pro viribus tuis diligas
 cogitatione (puta honorificè & bene de ipso sentiendo;
 ipsius excusando, & meliorem in partem interpretando;
 ubi excusationem non patiuntur, cum patientia & con-
 dolentia sufferendo) verbo (puta, suaviter ipsum
 arguendo; leniter, si opus est, corrigendo; honestè de
 se loquendo, & detractioes aliorum adversus illum factas
 proprijs remedijs avertendo) opere (puta, petita obsequia
 benè concedendo; debitum honorem exhibendo; in
 necessitatibus illius hilariter & promptè succurrendo)
 proin, quomodo hæc omnia præstiteris, & præstare
 cupis velis.

Considera II. Cur tu velut Sacerdos specialiter ad

charitate exercendam obligeris, videlicet ob sequentes tres
causas. 1. Quia, cum tu quoque ob officij similitudinem
Apostolum, & Discipulum Christi te profitearis, tibi quoque
propterea convenit illa Christi Joan. 13. adhortatio: *Manda-
tum novum (non novitate temporis, cum pridem jam à Deo
sit datum, sed novitate specialis commendationis) do vobis,
ut diligatis invicem, sicut dilexi vos, ut & vos diligatis in-
vicem. In hoc cognoscant omnes, quia Discipuli mei estis, si
dilectionem habueritis ad invicem.* 2. Quia, cum DEVM
ob innumera beneficia accepta, clariorémque illius cogni-
tionem magis quam alij, diligere tenearis, hoc ipso etiam
proximum magis amare teneris, cum hoc habeamus manda-
tum à DEO, teste S. Joanne 1. c. 4. ut, *qui diligit DEVM, di-
ligat & Fratrem suum; si enim non diligit Fratrem suum,
quem videt, DEVM, quem non videt, quomodo potest dilige-
re?* unde meritò S. Gregorius l. 5. moral. dixit: *Tunc ple-
nus in dilectione DEI proficimus, cum in ejusdem dilectio-
nis gremio prius proximi charitate lactamur.* 3. Quia,
cum nihil in urbe aliqua, vel Regione magis necessarium sit,
quam concordia & charitas (concordiâ namque res parvæ
crefcunt, discordiâ maximæ dilabuntur) atque adeò frequen-
ter & efficaciter alios ad hanc charitatem & concordiam ad-
hortari debeas, æquum est, ut exemplo magis, quam verbo
eandem doceas; nam, ut S. Gregorius l. 10. moral. rectè ad-
vertit, *nullum consilium melius est, quam si exemplo tuo
Fratrem docere studeas, qua oportet fieri, provocans eum ad
meliora, & consulens ei non solum verbo, aut lingua, sed
etiam opere & Veritate.*

Confidera III. Quo medio porissimum uti velis ad hanc
virtutem acquirendam, videlicet, ut Proximum tuum velut
alterum Christum intuearis (cum Christus Matth. 25. aper-
tè factus sit, quidquid uni ex minimis fecerimus, se non ali-
ter, ac si sibi factum esset, æstimaturum & compensaturum)
& eandem velut alterum te, aut certè ut membrum ejusdem
corporis Mytici consideres; sic enim, cum nemo seipsum
odio habeat, sed potius totis viribus diligit, etiam ad Proxi-
mum simili modo diligendum excitaberis. Vide ergo, quo-
modo his medijs usus hæcenus fueris, & uti deinceps velis.

Ex libello de imitatione Christi legi potest medium
put 12. lib. 2.

Ex libro Ascetico vel Historico aliquot capita vel folia.

Ex libello Exercitiorum verò legi possunt Regulae priorum de discretione Spirituum, quas proin, sicut priores etiam in compendium breviter redactas huc ponam.

Regula I.

Proprium DEI, & Angeli boni est, veram lætitiã tualem infundere; nam Diabolus hanc lætitiã potest phisticis argumentis veri speciem præferentibus oppugnare, & expellere solet. Per quam regulam pulchrè distinguitur veram & fictam consolationem, dum scilicet veritas consolatio semper solida & secunda media assumit, ficta veritas fallacijs & fraudibus tantum divinarum prætextu vertitur.

Regula II.

Solius DEI est animam nulla præcedente causa (ideò nullo vel sensibus, vel potentijs internis objecto) propinque consolari, & in amorem suum trahere. Ex qua regula animæ mentes præsens hauriunt remedium, quo admonentur, ut nimium suis viribus incumbant, atque in interioribus disponendis nimium se fatigent, sed potius per bonam dilectionem Spiritum contritum & humilem conatum se disponere ad divinas consolationes studeant.

Regula III.

Quoties consolationis causa præcessit, tunc, cum Angeli tam malus, quàm bonus illius causa esse possit, ex facili cognoscendum est, à quo proveniat talis consolatio: nam si bonus bonam, malus malam operationem intendit. Cuiusquam tamen regulam notandum est, non esse hic sermone de interna intentione Angelica (hæc enim cognosci ab homine non potest) sed de ipsa executione externa infirmitatem, nam hujus executionis indicia prudenti conjectura assequi posse, sat clarè S. Paulus 2. Cor. 2. indicavit, ubi dixit: *Non ignoramus cogitationes ejus*, id est, fraudes & machinationes.

Regula IV.

Id moris est Spiritui maligno, ut ab initio simulet se fovit bonas cogitationes, mox tamen ad perversa desideria allicit. Hinc ex serpentina cauda, ejus fallacia deprehendi debet, ut verificetur illud Psalmistæ Pf. *In laqueo isto, quem absconderunt, comprehensus est pes eorum.*

Regula V.

Ut clarius cognoscatur, unde motiones internæ proveniant, ad principium, medium, & finem earum diligenter attendendum est; si enim ex horum aliquo deprehendatur, animam ad malum impelli, vel à bono avocari, vel pacem animæ turbari, clarum est, eas à maligno Spiritu provenire.

Regula VI.

Quando ex indicijs in priori regula indicatis colligitur mali Spiritus suggestio, expedit totum discursum revolvere, ut, dum ad veritatem, quâ ratione bonas cogitationes præterire, pacemque turbare conatus sit, facilius fraudes illius careantur.

Regula VII.

Uterque Spiritus eam habet consuetudinem, ut, si animam sibi contrariam inveniat, violenter eam, sicut imber decedens in petram, invadat; si autem consentientem reperiat, suaviter in eam, sicut Stilla in Spongiam, illabatur.

Regula VIII.

Et si, quando consolatio nullâ præcedente causâ oritur, ea à solo DEO oriri possit, diligenter tamen attendendum est, an non in progressu consolationis aliquid senserimus, vel delectaverimus, quod à DEO non proveniat, atque adeo neque affectum mereatur.

Materia Scriptionis.

Hodie utiliter scribi possunt aliquæ SS. Patrum, vel aliorum Doctorum sententiæ, quæ ob Doctrinæ, quam continent, utilitatem præ reliquis notari, & velut regulæ universales assiduo in memoria haberi debeant, quales exempli gratia sequentes esse possunt.

I. Fe-

I. Fecisti nos, Domine, ad te, & inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te. S. Augustinus l. 1. Conf. c. 1.

II. Quid per multa vagaris, ô Homuncio, quærendo bona animæ tuæ, & corporis tui? ama unum bonum, in quo sunt omnia bona, & sufficit. S. Augustinus l. de Spir. & c. 64.

III. Si quæris, quære, sed non ubi quæris, quære in fovea, quia ibi omnia vivunt. S. Augustinus.

IV. Quales imperus habebas ad Mundum, tales habebas ad Artificem Mundi. S. Augustinus in Ps. 31.

V. Infelix, Homo, qui scit illa omnia, te verò nescit; beatus verò, qui te scit, etiamsi illa nesciat; qui autem te & illa novit, non propter illa, sed propter te solum beatus est. S. Augustinus in Confess.

VI. *Dilige, & fac, quod vis.* Radix sit intus dilectionis, non potest non de radice ista bonum procedere. S. Augustinus in c. 3. Ep. 1. Joann.

VII. Hoc quisque est, quod amat. Si terram diligis, terra es: Si DEVM diligis, quid vis, ut dicam? Deuses. S. Augustinus.

VIII. Si veram cupias addiscere Theologiam,
Sit tibi scire DEVS, sit tibi velle DEVS.

Si veram cupias addiscere Philosophiam,
Plurima sustineas, pluribus abstineas.

IX. Si vis tranquillam, Charissime, ducere vitam,
Sit tibi mors mundus, sit tibi vita Deus.

X. Non quàm multis placeas, sed qualibus, cura. *Wolde tranquill.*

XI. Quid sis interest, non quid habeas. Idem.

XII. Si vis beatus esse, hoc stude, æternorum intuitu contemnere, & contemni. Idem.

XIII. Oratorem te puta, si tibi ante omnes, quod optaveris, persuaseris. Idem.

XIV. Facillimè bonus eris, si ea vitaveris, quæ vituperaveris. Idem.

XV. Tantùm ad virtutem adijcies, quantum voluptates detraxeris. Idem.

XVI. Tantùm proficies, quantum tibi vim intuleris. *Thomas Kemp. l. 1. c. 25.*

XVII. Pr

XVII. Prima virtus Monachi (& cujusvis Christiani) est, hominum judicia contemnere. S. Hieronymus.

XVIII. Ars vitæ est, rectè sentire, sincerè velle, perfectè exequi.

XIX. Vince, quod delectat: fortiter aggredere, quod terret; fer leniter, quod dolet. Thomas Kemp.

XX. Ama, & cole S. Scripturam, quia in ea, quidquid docetur, est veritas: quidquid præcipitur, est bonitas: & quidquid promittitur, est felicitas.

DIES SEXTA.

Scopus hujus diei est, ostendere, quomodo Christus artem Siplam patiendi docuerit, & in præcipuis tribus objectis hujus Artis, scilicet indigentia, dolore, & contemptu se gesserit; ad hæc enim omnia, quæ passus est, revocari possunt.

Tessera.

Abstt mihi gloriari, nisi in cruce Domini mei JESV Christi, per quem mihi Mundus crucifixus est, & ego Mundo.

MEDITATIO I.

DE PRIMO CHRISTI COMITE, SEU INDIGENTIA SVMMA.

Prælidium primum est, Christum in cruce pendentem, & omni auxilio, solatioque destitutum intueri.

Prælidium secundum est, petere gratiam, ut hanc Christi indigentiam clarè cognoscere, & sedulo imitari queas.

Punctum I.

Confidera I. Quantam Christus omnium rerum indigentiam sustinuerit 1. *in cibo & potu*, dum nullum cibum resollantem, qui tamen plerumque Reis ad mortem damnatis liberaliter offertur; & ingenti præterea siti cruciatus, ut ipsemet per verbum *Sitis* confessus est, nec aquæ guttam, quæ tantam sitim extingueret, habuit. 2. *In Vestibus*, dum nudus in cruce pendeat, & nec linteum, quo corporis occulta tegeter, habebat. 3. *In habitatione*; uti ipse Matth. 8. significavit dicens: *Vulpes foveam habent, & Volucres celi nidus:*